

KOKKOLAN PERUSOPETUS
VUOSILUOKKIEN 4-6 VALINNAISAINEET
HALKOKARIN KOULU 2026-2027

KOKKOLAN KAUPUNKI
KARLEBY STAD

Perusopetuksen valinnaisten opintojen yhteisenä tehtävänä on syventää oppimista, laajentaa opintoja ja vahvistaa jatko-opintovalmiuksia. Valinnaiset opinnot tarjoavat oppilaille mahdollisuuden kehittää osaamistaan kiinnostuksensa suunnassa, tukevat opiskelumotivaatiota ja kartuttavat valintojen tekemisen taitoja.

Kokkolan perusopetuksessa vuosiluokilla 4-6 on yhteinen kaupunkikohtainen valinnaisainetarjotin. Tavoitteet ja sisällöt ovat kaikilla yhteiset, mutta toteutettavissa joustavasti. Tavoitteet ja sisällöt antavat mahdollisuuden suunnitella opetusta kunkin oppilasryhmän kanssa, heidän tarpeensa ja ympäristön tarjoamien mahdollisuuksien mukaisesti. Kaikki valinnaisaineet on suunniteltu niin, että ne voidaan toteuttaa jokaisella koululla. Valinnaisaineet arvioidaan asteikolla hyväksytty-hylätty.

Koulun ei tarvitse laittaa kaikkia valinnaisaineita kaupunkikohtaiselta tarjottimelta oppilaiden valittavaksi. Koulun tulee tarjota vähintään 4 valinnaisainetta oppilaiden valittavaksi siten, että vuosiluokkien 4-6 aikana oppilaalla on jokainen valinnaisaine vähintään kerran valittavana. Valinnaisaineryhmiä muodostettaessa tulee oppilaiden valintoja kunnioittaa mahdollisimman pitkälle. Lukuvuoden aikana tarjottavat ja toteutettavat valinnaisaineet kirjataan lukuvuosisuunnitelmaan. Jokainen koulu määrittelee itse valinnaisaineiden ryhmäkoon sekä tarvittavan ohjaajaresurssin.

Yksi valinnaisaine kestää lukukauden. Oppilas osallistuu lukuvuoden aikana kahteen erilliseen valinnaisaineeseen. Oppilas ei voi valita samaa valinnaisainetta syys- ja kevätlukukaudelle. Valinnaisainevalinnat tehdään edellisen lukuvuoden keväällä.

Opettajien on hyvä edelleen jatkaa keskustelua oppilaiden kanssa valinnaisaineista ja kertoa, miten kukin valinnaisaine toteutettaisiin esim. olosuhteet huomioiden omalla koululla. Oppilaiden tulee saada etukäteen riittävästi tietoa valinnaisaineiden toteuttamistavoista, jotta heillä on jo valintavaiheessa realistinen mielikuva mahdollisesti toteutuvista valinnaisaineista.

Sisällys

ARJEN TAIDOT	3
KUVISTA LUOVASTI	4
LUOVA KÄSSÄ (käsityön pehmeät materiaalit)	5
MATKA MAAILMAN YMPÄRI	6
MUSIIKIN ILOA	7
PALLOILU	8
PELIEN MAAILMA	9
YRITYSJUNNUT	10
PUU- JA/TAI METALLITYÖT	11
TUTKIN JA KOKEILEN	12

ARJEN TAIDOT

Pohditaan, millaisia arjen haasteita oppilaat ovat kohdanneet ja miten niitä voisi ratkaista. Kaipaako pyörä huoltoa? Miten voin säästää rahaa? Osaanko auttaa hätätilanteessa? Osaanko tehdä ruokaa? Miten tulkitseen mediaa?

TAVOITTEET

- Kannustaa oppilasta pohtimaan arjen haasteita
- Kannustaa oppilasta etsimään ratkaisuja arjen tilanteisiin
- Tukea oppilasta liikenne, media-, talous, turvallisuus ja ensiaputaitojen kehittämisessä
- Rohkaista oppilasta suunnittelemaan ja valmistamaan välipaloja

SISÄLLÖT

- Liikenne, liikennesäännöt, liikenteessä liikkuminen ja oman polkupyörän huolto
- Mediataidot (mediasisältöjen tulkinta, medialaitteiden käyttäminen, kriittisyys mediavälitteistä informaatiota kohtaan...)
- Turvallisuus- ja ensiaputaidot
- Omasta taloudesta huolehtiminen
- Ruuanlaitto

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L3 Itsestä huolehtimisen ja arjen taidot
- L4 Monilukutaito
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

KUVISTA LUOVASTI

Onko kuvataide ilosi ja intohimosi? Tule mukaan syventämään taitojasi ja käyttämään kuvataidetta monipuolisesti. Valinnaisaineessa saat käyttää omaa luovuuttasi ja toteuttaa töitä monipuolisia kuvataiteen tekniikoita käyttäen. Valinnaisaineessa tehdyistä tuotoksista voidaan toteuttaa taidenäyttely.

TAVOITTEET

- Innostaa oppilasta käyttämään monipuolisesti erilaisia materiaaleja, tekniikoita ja ilmaisun keinoja.
- Innostaa oppilasta käyttämään omaa luovuuttaan sekä käyttämään luonnon- ja kierrätysmateriaaleja.
- Kannustaa ja rohkaista oppilaita heille merkityksellisten visuaalisen kulttuurin teosten, tuotteiden ja ilmiöiden tutkimiseen.
- Ohjata oppilasta asettamaan työskentelyyn tavoitteita ja työskentelemään tavoitteellisesti ja pitkäjänteisesti yksin ja yhdessä toisten kanssa
- Ohjata oppilasta käyttämään välineitä ja materiaaleja tarkoituksenmukaisesti
- Ohjata oppilasta huolehtimaan yhteisestä työtilasta, omista ja yhteisistä välineistä

SISÄLLÖT

- Opetuksen sisällöiksi valitaan oppilaiden tekemiä kuvia ja kuvakulttuureja, joihin he osallistuvat omaehtoisesti (esim. piirustus, maalaaminen, arkkitehtuuri, hiilipiirtäminen, valokuvaus, animaatiot, elokuvat, videopelaaminen, julisteet).
- Opetuksen sisällöt valitaan erilaisista ympäristöistä, esineistä, mediakulttuureista ja virtuaalimaailmoista
- Opetuksessa voidaan hyödyntää vierailuja taidenäyttelyihin ja taiteilijavierailuja

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L4 Monilukutaito
- L5 Tieto- ja viestintä teknologinen osaaminen
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

LUOVA KÄSSÄ (käsityön pehmeät materiaalit)

Tule mukaan syventämään käsityön taitojasi suunnittelemalla ja toteuttamalla itsellesi tarpeellisia käsitöitä. Valinnaisaineessa saat käyttää omaa luovuuttasi ja toteuttaa töitä ajan kanssa monipuolisia käsityön materiaaleja ja tekniikoita käyttäen.

TAVOITTEET

- Vahvistaa oppilaan kiinnostusta käsin tekemiseen sekä innostaa keksivään ja kokeilevaan käsityöhön
- Ohjata oppilasta tuntemaan monia erilaisia materiaaleja ja työstämään niitä tarkoituksenmukaisesti
- Kannustaa oppilasta toimimaan pitkäjännitteisesti ja vastuuntuntoisesti, huolehtimaan turvallisesta työskentelystä sekä valitsemaan ja käyttämään työhön sopivaa välineistöä

SISÄLLÖT

- Kokeillaan erilaisia materiaaleja ja työskentelytekniikoita ideoiden kehittämiseksi tuotteeksi tai teokseksi.
- Kokeillaan monipuolisesti erilaisia materiaaleja kuten kankaita, kuituja, lankoja ja kierrätysmateriaaleja.
- Valmistetaan erilaisia yksilöllisiä ja/tai yhteisöllisiä tuotteita ja teoksia käyttäen erilaisia valmistustekniikoita ja työvälineitä

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L3 Itsestä huolehtimisen ja arjen taidot
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

MATKA MAAILMAN YMPÄRI

Valinnaisaineessa tutustutaan eri maanosien ja maiden kieliin, tapoihin, taiteeseen, ruokakulttuuriin ja musiikkiin yhdessä kokeillen ja toimien. Opiskelussa huomioidaan oppilaiden kiinnostuksen kohteet ja tietämys eri maista ja kulttuureista. Mahdollisuuksien mukaan valmistetaan maistuvia makuelämyksiä. Opiskelussa hyödynnetään monipuolisesti tieto- ja viestintäteknologiaa.

TAVOITTEET

- Innostaa oppilasta tutustumaan eri kulttuureihin esimerkiksi musiikkiin, taiteeseen, ruokaan ja tapakulttuuriin.
- Ohjata oppilasta havaitsemaan kulttuurinen runsaus.
- Motivoida oppilasta arvostamaan omaa kieli- ja kulttuuritaustaansa.
- Ohjata oppilasta asettumaan toisen asemaan ja tarkastelemaan asioita eri näkökulmista.
- Innostaa oppilasta tutustumaan eri kieliin, maihin ja kulttuureihin hyödyntäen tieto- ja viestintäteknologiaa.

SISÄLLÖT

- Etsitään oppilaita kiinnostavaa tietoa eri maista, kulttuureista ja kielistä
- Sisältöjen valinnassa lähtökohtana on oppilaiden jokapäiväinen elämänpiiri, kiinnostuksen kohteet sekä ajankohtaisuus, näkökulmana minä, me ja maailma.
- Hyödynnetään kirjallisuutta, musiikkia, mediaa, elokuvia, sarjoja, pelejä, vierailijoita
- Kuunnellaan eri kieliä ja harjoitellaan yksinkertaisia tervehdyksiä ja fraaseja

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L2 Kulttuurien osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L4 Monilukutaito
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

MUSIIKIN ILOA

Valinnaisaine sisältää helppoa soittoa ja laulua iloisella ja rennolla otteella. Harjoitellaan yhdessä musisointia ja kannustetaan toisia uuden oppimisessa. Ohjelmisto rakennetaan yhdessä oppilaiden kanssa soittajien taso huomioiden. Oppimiskokonaisuus voi sisältää pieniä esiintymisiä. Tule laulamaan tai soittamaan!

TAVOITTEET

- Rohkaista ja innostaa oppilasta toimimaan ryhmän jäsenenä ja rakentamaan myönteistä yhteishenkeä.
- Ohjata oppilasta ymmärtämään musiikkikäsitteitä ja musiikin merkintätapojen periaatteita musisoinnin yhteydessä.
- Rohkaista oppilasta halutessaan improvisoimaan
- Ohjata oppilasta kehittämään musiikillista osaamistaan harjoittelun avulla, osallistumaan tavoitteiden asettamiseen ja arvioimaan edistymistään suhteessa tavoitteisiin.
- Ohjata oppilasta kiinnittämään huomiota kuulon suojaukseen ja äänenvoimakkuuteen.

SISÄLLÖT

- Musisointitilanteissa ohjataan musisoivan ryhmän jäsenenä toimimiseen. Oppilas osallistuu aktiivisesti ryhmän toimintaan ja osaa hyödyntää musisoinnissa omia vahvuuksiaan. Ohjataan luontevaan äänenkäyttöön ja perussoittotekniikoiden hallintaan.
- Musisointitilanteissa kiinnitetään huomiota peruskäsitteiden lisäksi musiikkikäsitteiden ymmärtämiseen (esim. rytmi, melodia, harmonia, muoto, sointiväri ja dynamiikka).
- Musiikillisessa toiminnassa kiinnitetään huomiota myös tulkintaan ja musiikin ilmaisullisiin keinoihin.
- Ohjelmisto suunnitellaan monipuoliseksi yhdessä oppilaiden kanssa. Ohjelmistoon sisällytetään musisointitilanteissa syntyneet oppilaiden luovat tuotokset.
- Mahdolliset vierailut ja vierailijat

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L4 Monilukutaito
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

PALLOILU

Erilaisten pelivälineiden avulla toteutettua liikuntaa.

TAVOITTEET

- Kannustaa oppilaita fyysiseen aktiivisuuteen, kokeilemaan erilaisia palloilumuotoja ja harjoitteita.
- Ohjata oppilasta kehittymään palloilutaidoissa monipuolisesti sekä yksilötasolla että joukkueessa.
- Kannustaa oppilaita kehittämään omia fyysisiä ominaisuuksiaan: nopeutta, liikkuvuutta, kestävyyttä ja voimaa.
- Ohjata oppilaita työskentelemään kaikkien kanssa sekä säätämään toimintaansa ja tunneilmaisuaan liikuntatilanteissa.
- Ohjata oppilaita toimimaan reilunpelin periaatteen mukaisesti.

SISÄLLÖT

- Runsaasti fyysisesti aktiivista toimintaa.
- Erilaisiin oppimisympäristöihin sopivia palloilulajeja turvallisesti.
- Valitaan harjoitteita, joilla opitaan harjaannuttamaan nopeutta, liikkuvuutta, kestävyyttä ja voimaa.
- Opetuksessa käytetään monipuolisesti leikkejä, harjoitteita ja pelejä.
- Opetukseen valitaan myönteistä yhteisöllisyyttä lisääviä harjoitteita, leikkejä ja pelejä, joissa opitaan ottamaan toiset huomioon ja kehittämään yhteispeliä.

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L3 Itsestä huolehtimisen ja arjen taidot
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen

PELIEN MAAILMA

Pelien maailmassa saat kokeilla esimerkiksi korttipelejä, lautapelejä ja tietokonepelejä. Sinulla on mahdollisuus tehdä oma peli yksin tai ryhmässä. Pelien maailmassa pääset tutustumaan ja arvioimaan uusia pelejä sekä tekemään peliesittelyjä.

TAVOITTEET

- Innostaa oppilasta tutustumaan erilaisiin peleihin ja kokeilemaan niiden pelaamista
- Ohjata ja innostaa oppilasta suunnittelemaan ja toteuttamaan oma peli yksin tai ryhmässä
- Ohjata oppilaita työskentelemään ryhmässä sekä säätämään toimintaansa ja tunneilmaisuaan ryhmätilanteissa.
- Rohkaista oppilasta keskustelemaan havainnoistaan ja ajatuksistaan sekä harjoittelemaan näkemystensä perustelemista.

SISÄLLÖT

- Erilaisiin peleihin tutustumista
- Erilaisten pelien pelaamista
- Oman pelin suunnittelu ja toteuttaminen yksin tai ryhmässä
- Peliarviot ja -esittelyt

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L4 Monilukutaito
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen

YRITYSJUNNUT

Mitä kaikkea voikaan saavuttaa, kun yhdistää hyvät ideat, erinomaisen tiimin, ripauksen rohkeutta ja aimo annoksen tekemisen meininkiä? Tässä valinnaisaineessa saat mahdollisuuden kokeilla yrittämistä kehittämällä oman tuotteen tai palvelun yhdessä muiden oppilaiden kanssa ja tutustua yrittäjyyden eri osa-alueisiin käytännön kautta. Saat koota tiimin ja kehittää tuotteen tai palvelun, jolla vastaatte asiakkaittenne tarpeisiin. Jakson loputtua pääset toivon mukaan jakamaan voitot yrityksen jäsenten kesken!

TAVOITTEET

- Kannustaa oppilasta tunnistamaan omia vahvuuksiaan ja kiinnostuksen kohteitaan.
- Kehittää tiimityö-, vuorovaikutus- ja esiintymistaitoja.
- Ohjaa oppilasta luovaan ideointiin, markkinatuntemukseen ja kokeilevaan työskentelyyn.
- Tutustuttaa oppilasta yrittäjyyden eri osa-alueisiin, kuten tuotekehitykseen, markkinointiin, myyntiin ja rahoitukseen.
- Rohkaista oppilasta toimimaan pitkäjänteisesti ja tavoitteellisesti yhdessä muiden kanssa

SISÄLLÖT

- Kutsu yrittämään
- Omat vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet
- Tiimin kokoaminen
- Hyvän tuotteen tai palvelun tunnusmerkit
- Ideoiminen
- Markkina-analyysi
- Demoaminen
- Rahoituksen hankkiminen
- Markkinointi
- Myynti

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L2 Kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

PUU- JA/TAI METALLITYÖT

Valmistetaan esineitä puusta ja/tai metallista. Syvennetään tietoja ja taitoja puu- ja/tai metalliteknologiasta. Tutustutaan eri puulajeihin ja/tai erilaisiin metalleihin sekä niiden käyttötarkoituksiin.

TAVOITTEET

- Ohjata oppilasta tunnistamaan käsityön käsitteistöä.
- Ohjata oppilasta työstämään materiaalia tarkoituksenmukaisesti ja turvallisesti.
- Kannustaa oppilasta arvostamaan omaa ja muiden työtä.
- Ohjata käyttämään erilaisia lähdemateriaaleja tuotteen käsityöprosessin vaiheissa.

SISÄLLÖT

- Oppilas kokeilee erilaisia työtapoja ja tekniikoita puuhun ja/tai metalliin.
- Oppilas valmistaa tuotteen puusta ja/tai metallista ohjeen mukaan.
- Oppilas pyrkii valmistamaan laadukkaan tuotteen ja oppii arvostamaan omaa ja muiden työtä.
- Oppilas oppii käyttämään eri lähdemateriaaleja käsityöprosessissa.

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L3 Itsestä huolehtimisen ja arjen taidot
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävä tulevaisuuden rakentaminen

TUTKIN JA KOKEILEN

Valinnaisaineessa on mahdollisuus tutkia ja kokeilla mielenkiintoisia luonnonilmiöitä tutkimusprojektien, leikkien ja pelien avulla teknologiaa hyödyntäen. Ohjelmointia harjoitellaan aktiivisesti tehden ja mahdollisuuksien mukaan rakennetaan robotteja. Hyödynnetään lähiympäristöä ja seudullisia yhteistyötahoja mikäli mahdollista.

TAVOITTEET

- Innostaa oppilasta laatimaan toimintaohjeita
- Ohjata ja tukea oppilasta ongelmanratkaisutaitojen kehittämisessä
- Ohjata oppilasta tunnistamaan syy-seuraussuhteita
- Ohjata oppilasta suunnittelemaan ja toteuttamaan pieniä tutkimuksia, tekemään havaintoja ja mittauksia
- Innostaa oppilaita kokeilemaan, keksimään ja luomaan uutta yhdessä toimien

SISÄLLÖT

- Fysikaalisten ja kemiallisten ilmiöiden tutkiminen, kuvaaminen ja selittäminen
- Sisällöksi valitaan omaan elinympäristöön ja arkielämään liittyviä tutkimustehtäviä
- Teknologia, robotiikka
- Syy ja seuraussuhteen tunnistaminen

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

- L1 Ajattelu ja oppimaan oppiminen
- L5 Tieto- ja viestintäteknologinen osaaminen
- L6 Työelämätaidot ja yrittäjyys
- L7 Osallistuminen, vaikuttaminen ja kestävän tulevaisuuden rakentaminen